

DRUŠTVO GENETIČARA SRBIJE
SEKCIJA ZA OPLEMENJIVANJE ORGANIZAMA

SERBIAN GENETIC SOCIETY
SECTION OF THE BREEDING OF ORGANISMS

DRUŠTVO SELEKCIONERA I SEMENARA
REPUBLIKE SRBIJE

SERBIAN ASSOCIATION OF PLANT
BREEDERS AND SEED PRODUCERS

ZBORNİK APSTRAKATA

X SIMPOZIJUMA DRUŠTVA SELEKCIONERA I SEMENARA
REPUBLIKE SRBIJE

i

VII SIMPOZIJUMA SEKCIJE ZA OPLEMENJIVANJE ORGANIZAMA
DRUŠTVA GENETIČARA SRBIJE

VRNJAČKA BANJA, 16.-18. OKTOBAR 2023.

BOOK OF ABSTRACTS

X SYMPOSIUM OF THE SERBIAN ASSOCIATION OF PLANT
BREEDERS AND SEED PRODUCERS

AND

VII SYMPOSIUM OF THE SERBIAN GENETIC SOCIETY
SECTION OF THE BREEDING OF ORGANISMS

VRNJAČKA BANJA - SERBIA, 16-18 OCTOBER 2023

Beograd/Belgrade
2023.

Izdavač/Publisher

Društvo genetičara Srbije, Beograd
Serbian Genetic Society, Belgrade

Društvo selekcionera i semenara Republike Srbije
Serbian Association of Plant Breeders and Seed Producers, Belgrade

Urednici/Editors

dr Vesna Perić, dr Vojka Babić, dr Sandra Cvejić

Priprema za štampu i realizacija štampe

ABRAKA DABRA, Novi Sad

Tiraž

150

Ova publikacija je štampana uz finansijsku pomoć Ministarstva nauke, tehnološkog razvoja i inovacija

Simpozijum je organizovan u saradnji sa Institutom za kukuruz "Zemun Polje", Beograd i Institutom za ratarstvo i povrtarstvo, Institutom od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju, Novi Sad

ISBN: ISBN-978-86-87109-17-9

Beograd/Belgrade

2023.

X SIMPOZIJUM DRUŠTVA SELEKCIONERA I SEMENARA REPUBLIKE SRBIJE i VII
SIMPOZIJUM SEKCIJE ZA OPLEMENJIVANJE ORGANIZAMA DRUŠTVA GENETIČARA
SRBIJE

Vrnjačka Banja, 16.-18. oktobar 2023.

X SYMPOSIUM OF THE SERBIAN ASSOCIATION OF PLANT BREEDERS AND SEED
PRODUCERS and VII SYMPOSIUM OF THE SERBIAN GENETIC SOCIETY SECTION OF
THE BREEDING OF ORGANISMS

Vrnjačka Banja - Serbia, 16-18 October 2023

Počasni odbor/

dr Miodrag Tolimir

dr Milena Simić

Prof. dr Jegor Miladinović

Prof. dr Dragana Latković

dr Aleksandar Lučić

dr Darko Jevremović

dr Dejan Sokolović

dr Milan Lukić

dr Nenad Đurić

Prof. dr Nikola Ćurčić

Naučni odbor/Scientific Committee

dr Vesna Perić, predsednik

dr Violeta Anđelković

Prof. dr Ana Marjanović Jeromela

dr Aleksandra Radanović

dr Dušan Stanisavljević

dr Ivana S. Glišić

dr Jelena Ovuka

dr Jovan Pavlov

dr Milan Mirosavljević

dr Mirjana Petrović

dr Natalija Kravić

dr Dobrovoj Poštić

dr Nikola Grčić

dr Sanja Mikić

dr Snežana Dimitrijević

dr Sofija Božinović

dr Svetlana Roljević Nikolić

dr Vladan Popović

dr Vladimir Filipović

dr Zdenka Girek

Organizacioni odbor/Organizing Committee

dr Vojka Babić, predsednik

dr Sandra Cvejić, zamenik predsednika

dr Aleksandar Popović

Prof. dr Dragana Miladinović

dr Jelena Srdić

dr Milan Jocković

dr Ratibor Štrbanović

dr Vuk Đorđević

Sekterarijat/Secretariat

Beka Sarić, master

Danka Milovanović, master

dr Iva Savić

Miloš Krstić, master

Nemanja Ćuk, master

Sanja Jovanović, master

Maja Šumaruna, master

OPLEMENJIVANJE KUKURUZA UZ POMOĆ METODE DUPLICIRANIH HAPLOIDA U INSTITUTU ZA KUKURUZ “ZEMUN POLJE”

Sofija Božinović¹, Jelena Vančetović¹, Olivera Đorđević Melnik¹, Ana Nikolić¹, Jovan Pavlov¹, Zoran Čamdžija¹, Nikola Grčić¹

Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Slobodana Bajića 1, Beograd, Srbija
e-mail:sbozinovic@mrizp.rs

In vivo metoda dupliciranih haploida u Institutu za kukuruz „Zemun Polje“ koristi se u oplemenjivanju kukuruza od 2014. godine. Pristup omogućava dobijanje potpuno homozigotnih inbred linija tzv. duplohaploidnih (DH) linija za samo dve godine (dve do tri generacije), za razliku od konvencionalnog oplemenjivanja gde je potrebno bar sedam do osam generacija kako bi se postigla neophodna homozigotnost. Metoda se sastoji iz nekoliko koraka: 1) indukcija haploida iz odabranih populacija ukrštanjem sa linijom induktorom haploida (prva godina/letnja generacija); 2) selekcija haploidnih zrna (prva godina/letnja generacija); 3) duplikacija hromozoma (druga godina/zimska generacija) i 4) umnožavanje dobijenih DH linija (druga godina/letnja generacija). Do sada je dobijeno oko 13000 DH linija iz oko 350 populacija koje pripadaju različitim heterotičnim grupama. U okviru programa sprovode se i aktivnosti sa ciljem razvoja novih induktora haploida sa povišenim procentom indukcije haploida i poboljšanim agronomskim svojstvima. Osam induktora-kandidata je specifičnom procesom selekcije odabrano i u 2023. godini ocenjeno u mini ogledu sa komercijalno dostupnim induktorima, a mereni su visina biljke, produkcija polena, ozrnenost u ukrštanju, kao i procenat indukcije haploida. U okviru rada na optimizaciji metode, ispitan je i uticaj populacije (heterotične grupe) i spoljašnje sredine na uspešnost metode. Utvrđen je značajan uticaj spoljašnjih uslova, kao i heterotične grupe odnosno genotipa na indukciju i duplikaciju, kao i konačnu uspešnost metode. Prvi hibridi sa DH linijom kao roditeljskom komponentom već su registrovani od strane Sortne komisije Republike Srbije za komercijalno gajenje u Srbiji.

Ključne reči: duplicirani haploidi, kukuruz, oplemenjivanje

Zahvalnica: Istraživanje u potpunosti je finansirano od strane Instituta za kukuruz „Zemun Polje“